

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 205/2024-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Vlkolinským, Námestie SNP 8, Zvolen, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tost/1/2024 zo 16. januára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 6 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením najvyššieho súdu o jeho návrhu na povolenie obnovy trestného konania.

II.

2. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „ŠTS“) z 2. septembra 2021 bola schválená dohoda o vine a treste uzavretá medzi sťažovateľom a prokurátorom a sťažovateľ bol uznaný vinným zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d), ods. 2 písm. c) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona. Za to mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody na desať rokov a trest prepadnutia majetku.

3. Sťažovateľ sa domáhal obnovy tohto trestného konania a za novú, skôr neznámu skutočnosť považoval rozsudok ŠTS z 22. apríla 2022, ktorým bolo rozhodnuté, že hierarchicky nadriadení členovia skupiny, do ktorej bol zaradený aj on, boli uznaní vinnými nie za zločin založenia, zosnovania a podpory zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, ale za účasť

v organizovanej skupine, ktorá sa dopúšťala trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov. Je toho názoru, že jeho odsúdenie ako nižšie postaveného člena za protiprávne konanie právne kvalifikované prísnejšie než v prípade hierarchicky nadriadených členov skupiny predstavuje porušenie zákona v jeho neprospech.

4. Závery rozsudku, ktorý navrhoval ako nový dôkaz, preto podľa neho predstavujú návod, ako posudzovať a právne kvalifikovať jeho konanie v trestnej veci, ktorej obnovy sa domáha. Zastáva názor, že na základe dokazovania pred súdom skupina obchodníkov s omamnými a psychotropnými látkami nevykazuje znaky zločineckej skupiny a prelínanie členov v čase existencie viacerých zločineckých skupín v danom teritóriu nie je možné. Za novú, skôr neznámu skutočnosť považuje aj uznesenie prokurátora z 21. júla 2022, ktorým zastavil trestné stíhanie proti obvinenému, pričom on bol za rovnaký skutok odsúdený a na uznanie jeho viny postačovali len výpovede svedkov, ktorých nepovažuje za dôveryhodných.

5. ŠTS návrh sťažovateľa zamietol (obnovu povolil len v rozsahu uloženého trestu prepadnutia majetku), keďže rozsudok ŠTS z 22. apríla 2022 medzi rozhodnutia podľa § 394 ods. 4 Trestného poriadku nepatrí, preto nemôže byť ich vydanie samo osebe dôvodom na povolenie obnovy konania. Dôvodom na povolenie obnovy konania nemôžu byť ani skutočnosti a dôkazy z nich vyplývajúce. Právna kvalifikácia skutku u sťažovateľa nemá priamy súvis s postavením ďalších obvinených a právoplatne odsúdených páchatel'ov. Sťažovateľ dobrovoľne prijal prokurátorom ponúkanú dohodu a následky s jej schválením akceptoval. ŠTS dospel k záveru, že sťažovateľ nepredložil súdu skutočnosť, ktorú by mohol považovať za novú, pretože objektívna i subjektívna stránka trestných činov, ktoré sú predmetom návrhu na obnovu a z ktorých bol právoplatne uznaný vinným, bola dokazovaná v prípravnom konaní pred schválením dohody s prokurátorom.

6. Proti uzneseniu ŠTS podal sťažovateľ sťažnosť. Zdôraznil, že z dokazovania nevyplývalo, že by medzi obžalovanými boli vzťahy podriadenosti a nadriadenosti, nevyplývali ani následky za nesplnenie pokynov a prokurátor preukázal len del'bu práce medzi jednotlivými osobami, pričom tieto zistenia nie sú postačujúce na konštatovanie existencie zločineckej skupiny. K dohode o vine a treste uviedol, že jeho väzba bolo nástrojom psychického nátlaku s cieľom prinútiť ho priznať sa k tomu, čo neurobil, len aby mohol byť prepustený z väzby na slobodu a dostal čo najnižší trest.

7. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením najvyšší súd sťažnosť sťažovateľa zamietol. Najvyšší súd zdôraznil, že prípadnú nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku už po právoplatnom skončení veci nemožno naprávať obnovou konania. Sťažovateľom uvádzaný rozsudok ŠTS by neodôvodnil ani zrejmy nepomer uloženého trestu k závažnosti skutku alebo zrejmy rozpor uloženého druhu trestu s jeho účelom, pretože sťažovateľovi bol ukladaný trest nie podľa § 296 Trestného zákona, ale podľa § 172 ods. 4 Trestného zákona. Opätovne zvýraznil význam obnovy konania, ktorej účelom nie je preskúmanie zákonnosti pôvodného rozhodnutia. Následne zdôraznil, že sťažovateľ dohodou uznal vinu aj za svoje konanie právne kvalifikované podľa § 296 Trestného zákona. Tým súhlasil s obmedzeným vecným prieskumom veci súdom, keďže podľa § 331 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku návrh dohody o vine a treste súd odmietne, len ak zistí závažné porušenie procesných predpisov alebo ak navrhovaná dohoda o vine a treste je zrejme neprimeraná.

III.

8. Sťažovateľ opisuje výsledky trestného konania, v ktorom bol na základe dohody o vine a treste uznaný vinným a bol mu uložený trest. Ďalej opisuje svoju argumentáciu v konaní o jeho návrhu na obnovu konania. Znova opakuje, že rozhodnutie v inom trestnom konaní treba považovať za takú významnú skutočnosť, ktorá odôvodňuje obnovu konania a že bol odsúdený za skutok s nesprávnou právnou kvalifikáciou. Sťažovateľ vyjadruje pochopenie pre závery súdov, že konanie o dohode o vine a treste je osobité, no bol uznaný vinným aj pre činnosť pre zločineckú skupinu podľa § 296 Trestného zákona, o ktorej bolo v inom konaní rozhodnuté, že šlo len o organizovanú skupinu. Podľa sťažovateľa na túto argumentáciu súdy nereagovali, a preto je ich odôvodnenie nedostatočné.

IV.

9. K námietke porušenia práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru a podľa čl. 6 charty treba uviesť, že z argumentácie sťažovateľa nevyplývajú žiadne skutkové a právne dôvody porušenia týchto jeho ústavných práv. Argumentácia sťažovateľa smeruje výlučne k nesprávosti rozhodnutia všeobecných súdov o zamietnutí jeho návrhu na povolenie obnovy konania, no nie k tomu, že po čiastočnom povolení obnovy konania bol vzatý do väzby. Argumentácia sťažovateľa neobsahuje žiadne prvky, z ktorých by bolo možné vyvodiť porušenie týchto ústavných práv tak, ako to predpokladá § 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavná sťažnosť preto v časti námietky porušenia týchto ústavných práv nemá náležitosti ustanovené zákonom, a preto bola v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

10. Ústavná sťažnosť je v rozsahu proti uzneseniu najvyššieho súdu z dôvodu porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli súdu skôr známe a nemohli sa ani brať do úvahy. Ani všeobecné súdy, o to menej ústavný súd, však nemôžu v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy podľa Trestného poriadku preskúmať napadnuté meritórne rozhodnutie a znova posudzovať otázku viny či trestu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania a následne zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania. Teda, či sa návrhom na povolenie obnovy riadne zaoberali, či prijaté rozhodnutie adekvátne odôvodnili a či ich právne závery nie sú excesom. Pri zamietnutí návrhu je rozhodujúce, či ho všeobecné súdy dostatočne odôvodnili a uviedli, prečo predostreté nové skutočnosti nepovažovali za také, ktoré by opodstatňovali obnovu konania.

11. Z rozhodnutí ŠTS a najvyššieho súdu je zrejmé, že oba súdy za novú skutočnosť či dôkaz nepovažovali rozhodnutie trestného súdu v inom trestnom konaní, v ktorom bolo konštatované, že páchatelia sa dopustili zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi v organizovanej, a nie v zločineckej skupine. Z rozhodnutí oboch súdov je zrejmé, že rozhodnutie v inej veci je dôvodom na povolenie obnovy

konania len vtedy, ak ide o rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, čo platí osobitne v tej súvislosti, že vina sťažovateľa z trestného činu podľa § 296 Trestného zákona bola následkom jeho dohody o vine a treste, v ktorej sťažovateľ uznal vinu aj za trestný čin, za ktorý zákon ustanovuje vyššiu trestnú sadzbu. Tento záver pri výklade Trestného poriadku ako podústavného práva nemožno posúdiť ako zjavne mylný či extrémne nelogický.

12. Sťažovateľ uznal vinu zo spáchania trestného činu, ktorého komponentom bola konštrukcia zločineckej skupiny. Hoci v inom trestnom konaní existencia tejto skupiny nebola preukázaná, nemožno tento záver všeobecných súdov v prostredí inej miery dokazovania ako pri sťažovateľom uzavretej dohode o vine a treste hodnotiť ako či už novú skutočnosť, alebo dôkaz, ktorý by odôvodňoval obnovu konania. Treba zvýrazniť, že sťažovateľ bol v trestnom konaní uznaný vinným aj z iného trestného činu, pre ktorý zákon stanovuje vyššiu trestnú sadzbu. Iné, či už skutkové alebo právne posúdenie čiastkového komponentu skutku sťažovateľa v inom trestnom konaní, preto samo osebe nemožno považovať za novú skutočnosť alebo dôkaz. Rozhodnutie v inom trestnom konaní nie je novou skutočnosťou, keďže ide o formuláciu záveru trestných súdov v iných podmienkach dokazovania a právneho posúdenia, ako tomu bolo pri dohode o vine a treste. Rovnako takéto rozhodnutie ani nemožno považovať za dôkaz, ktorý by bol spôsobilý vyvrátiť správnosť záveru dosiahnutého pod vplyvom dohody o vine sťažovateľa z trestného činu podľa § 296 Trestného zákona.

13. Argumentácia najvyššieho súdu nadväzuje na vnímanie obnovy trestného konania ústavným súdom, podľa ktorého účelom obnovy konania je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí všeobecných súdov. Preto všeobecné súdy v konaní o návrhu na povolenie obnovy podľa Trestného poriadku nemôžu preskúmať vecnú správnosť právoplatných rozhodnutí. Úloha ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiam o návrhu na povolenie obnovy sa obmedzuje len na kontrolu, či sa všeobecné súdy návrhom na povolenie obnovy riadne zaoberali, či prijaté rozhodnutie adekvátne odôvodnili a či ich právne závery nie sú zjavne mylné (IV. ÚS 445/2020). Tak tomu v prípade sťažovateľa nie je. Nemožno dospieť k záveru, že by rozhodnutie o vine sťažovateľa v pôvodnom konaní bolo skutkovo vadné, keďže sťažovateľ spáchanie tohto skutku nenamietal a ani vo svojej argumentácii neuvádza, že by bolo výsledkom skutkového omylu spôsobeného tým, že by nemohol uviesť určité skutočnosti alebo predložiť určité dôkazy. Účelom obnovy konania je naprávať skutkové vady v prípade, ak sa objavia iné skutočnosti alebo dôkazy, ktoré v pôvodnom konaní nemohli byť uvedené alebo vykonané. Sťažovateľovi však nič nebránilo v tom, aby v pôvodnom konaní označil či už skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré v inom trestnom konaní viedli k záveru, že zločinecká skupina, pre ktorú mal byť činný, neexistovala.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. apríla 2024

Robert Šorl
predseda senátu